

DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-404-7-53>

**LMS MOODLE AS AN INFORMATION AND DIGITAL
TECHNOLOGY FOR DISTANCE LEARNING OF PHILOLOGY
STUDENTS: FROM THE EXPERIENCE OF USE**

**LMS MOODLE ЯК ІНФОРМАЦІЙНО-ЦИФРОВА ТЕХНОЛОГІЯ
ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ СТУДЕНТІВ-ФІЛОЛОГІВ:
ІЗ ДОСВІДУ ВИКОРИСТАННЯ**

Herman V. V.

*Candidate of Philological Sciences,
Associate Professor,
Associate Professor at the Department
of Ukrainian Language and Literature
Sumy State Pedagogical University
named after A. S. Makarenko
Sumy, Ukraine*

Герман В. В.

*кандидат філологічних наук, доцент,
доцент кафедри української мови
і літератури
Сумський державний
педагогічний університет
імені А. С. Макаренка
м. Суми, Україна*

Hromova N. V.

*Candidate of Pedagogic Sciences,
Associate Professor,
Associate Professor at the Department
of Ukrainian Language and Literature
Sumy State Pedagogical University
named after A. S. Makarenko
Sumy, Ukraine*

Громова Н. В.

*кандидат педагогічних наук, доцент,
доцент кафедри української мови
і літератури
Сумський державний
педагогічний університет
імені А. С. Макаренка
м. Суми, Україна*

Kirilenko N. I.

*Candidate of Philological Sciences,
Associate Professor,
Associate Professor at the Department
of Ukrainian Language and Literature,
Sumy State Pedagogical University
named after A. S. Makarenko,
Sumy, Ukraine*

Кириленко Н. І.

*кандидат філологічних наук, доцент,
доцент кафедри української мови
і літератури
Сумський державний
педагогічний університет
імені А. С. Макаренка
м. Суми, Україна*

В умовах протистояння освітнім, соціальним та економічним викликам сучасна дійсність актуалізує необхідність цифровізації всіх життєвих галузей людської дійсності. Особливого значення формування цифрової компетентності набуває в період дистанційного та змішаного навчання, пов'язаного з повномасштабним російським вторгненням в Україну. Тому невід'ємним компонентом фахової підготовки студентів-філологів є їх навчання та саморозвиток засобами сучасних

дистанційних освітніх технологій. Ідея втілення інноваційних технологій у навчання передбачає досягнення мети високоякісної освіти, тобто освіти конкурентноздатної, спроможної забезпечити кожному фахівцеві умови для самостійного досягнення тієї чи іншої цілі.

У Сумському державному педагогічному університеті імені А. С. Макаренка для реалізації дистанційного навчання обрано систему **LMS Moodle** (Modular Object-Oriented Dynamic Learning Environment), що становить багатофункціональну програмну оболонку, побудовану на поєднанні мережевих та web-технологій. Вибір системи дозволив мати цілодобовий персоналізований доступ до веб-ресурсів навчальних дисциплін. Для швидкого вирішення питань дистанційного навчання діє форма зворотного зв'язку із фахівцями Лабораторії дистанційного навчання, проводяться курси підвищення кваліфікації [2]. Особливості налаштування та структура дистанційного навчального курсу на платформі **LMS Moodle** подані в «Методичних рекомендаціях щодо створення дистанційного курсу навчальної дисципліни» [1].

Навчання студентів-філологів реалізується в синхронному online режимі, а саме: оприлюднення навчально-методичних матеріалів у електронній формі на платформі **LMS Moodle**, використання застосунків для здійснення відеозв'язку та комунікації між учасниками освітнього процесу (Zoom, Meet, Skype). Із метою урізноманітнення навчального процесу використовуються сервіси Google Docs, Kahoot!, Mind Maps, Padlet, Wizer, Me, Learning Apps тощо. Використання програм-месенджерів та соціальних мереж (Viber, Telegram, Facebook та ін.) забезпечує швидкий контакт та своєчасний зворотній зв'язок зі здобувачами.

У межах практико-орієнтованих курсів «*Фахова українська мова*», «*Методика навчання української мови*», «*Методика навчання української літератури*», «*Інноваційні технології навчання української мови/літератури*», «*Фольклор*», «*Українська література*» реалізується одне з основних завдань сучасного вчителя – уміння орієнтуватися в інформаційному просторі, критично оцінювати інформацію, оперувати нею у професійній діяльності, ефективно використовувати наявні цифрові освітні ресурси й технології в освітньому процесі. Платформа **LMS Moodle** надає викладачам і студентам великий набір інструментів для дистанційного навчання, містить велику кількість різноманітних елементів (так званих «модулів», які забезпечують діалог та співпрацю між викладачем та студентами). Співпраця відбувається за допомогою двох типів модулів: «Види діяльності» та «Ресурси». У групі «Види діяльності» привертають увагу модулі «Завдання», «Семинар» та «Тест». Ресурс у системі – це група об'єктів, що дозволяють додати до курсу будь-який зміст. Наприклад, це можуть бути текстові сторінки, написи,

посилання на файли (модуль «Файл»), веб-сторінки (модуль «URL веб-посилання»), каталог із файлами (модуль «Тека»), текстові сторінки у форматі книги (модуль «Книга»).

Так, навчальний курс «Фахова українська мова» представлено на платформі **LMS Moodle** всіма визначеними чинним положенням компонентами: відомості про автора, інформація про Zoom конференцію як засіб комунікації, робоча програма, навчально-методичні матеріали тощо. У форматі «файл» (презентація) та «сторінка» (текст) студенти, які не мали можливості комунікувати з викладачем під час лекції в сервісі ZOOM, можуть переглянути такі теми: 1. Вступ. Державна мова – мова фахового (професійного) спілкування. 2. Мовна політика і мовна ситуація в Україні. Соціальний аспект фахової мови. 3. Мовний етикет. 4. Правописні норми. Український правопис – повернення до національних засад. 5. Морфологічні норми фахової мови. 6. Синтаксичні норми фахової мови. У форматі «завдання» студентам пропонується виконати й прикріпити для перевірки практичні заняття (завантажити файли), крім зазначених, ще й на такі теми: 1. Наукова комунікація як складова фахового спілкування. 2. Документи як засіб писемної фахової комунікації. Для самостійної роботи визначено такі теми: 1. Лексичні норми фахової мови. 2. Орфоепічні норми фахової мови. Після перевірки набрані студентами бали виставляються і на платформі в журналі оцінок (за потреби подаються короткі коментарі/відгуки викладача), і в е-журналі. Із метою контролю знань студенти виконують підсумкові тести за гіперпосиланнями (4 варіанти).

У межах практико-орієнтованих курсів «Методика навчання української мови», «Методика навчання української літератури» реалізується одне з основних завдань сучасного вчителя – вміння орієнтуватися в інформаційному просторі, здійснювати в критично оцінювати інформацію, оперувати нею у професійній діяльності, ефективно використовувати наявні цифрові освітні ресурси та технології в освітньому процесі.

Наприклад, для ознайомлення із концептуальними засадами навчання української мови і літератури в основній (базовій) школі пропонуємо студентам таке завдання: *охарактеризуйте основні особливості організації навчання української мови, літератури в 2023-2024 н.р.; поясніть, у чому, на вашу думку, полягає наступність і перспективність модельної навчальної програми.* Для виконання завдання додаємо низку URL веб-посилань: з відеовиступами вчених Інституту педагогіки НАПН України з порадами до нового навчального року, створеними за результатами традиційної серпневої конференції «Учені НАПН України – українським учителям»; концепцію «Нова українська школа»; електронні версії модельних програм, підручників

тощо. Такі можливості **LMS Moodle** дозволяють викладачеві самостійно обирати, які з цих об'єктів розміщувати на курсі, виходячи з мети та завдань навчальної дисципліни.

Під час вивчення літературознавчих дисциплін упровадження засад медіаосвіти базується на критичному мисленні. У курсах «Українська література», «Фольклор» на платформі **LMS Moodle** використовуємо інструменти інфомедійної грамотності для різних видів роботи: віртуальну дошку Padlet як інструмент візуалізації, Genially – мультитемаційний онлайн-сервіс для створення презентацій, інтерактивних зображень, карт, звітів, інфографік, вікторин, плакатів, відео, резюме; подаємо посилання на віртуальні екскурсії (платформа Google Arts & Culture, додаток GOOGLE EXPEDITIONS, наприклад, <https://incognita.day.kyiv.ua/museums/skovorodynivka/>; словники (http://ukrlit.org/slovyk/zhaivoronok_znaky_ukrainskoi_etnokultury); інтерв'ю з літературознавцями, фрагменти фільмів за текстами українських письменників, аудіо книги, пісні (<https://www.youtube.com/watch?v=0hBPf60jvZk>), блоги науковців, письменників, учителів (<http://www.blogsearchengine.org>).

Студенти виконують роботу аналітичного характеру, наприклад: створити картинну галерею «Слова» (<https://www.google.com/search?q=>); намалювати гугл-карту подорожі головного героя (https://www.google.com/maps/d/edit?mhttps://www.google.com/maps/d/edit?mid=1bnnGJid1_7JTzNyHxY0M7W7OmIbeLRtm&ll=40.26400442368488%2C17.582158069949443&z=6); виконують вправи на встановлення відповідності (вслів – художній засіб: <https://learningapps.org/4358999>), грають у ігри-пазли («У бібліотеці», <https://learningapps.org/watch?v=p8upig48n21>); створюють хмаринку слів (<https://wordart.com/create>), записують подкасти (<https://sites.google.com/view/sspu-mediapazzl/>), пишуть есе, користуючись навчальними ресурсами penal.tilde.org; imgonline.com.ua; crello.com та ін.

Таким чином, в умовах дистанційного навчання активно самовдосконалюємося, сприймаємо нові виклики й долаємо їх, докладаємо неабияких зусиль, прагнень, креативу й можливостей, освоюємо й використовуємо інноваційні технології навчання (ігрові й проєктні технології, ІКТ, технології критичного мислення й інтерактивного навчання тощо), ознайомлюємося з різними платформами, онлайн-інструментами і програмами для навчання та застосовуємо їх під час вивчення філологічних дисциплін.

Література:

1. Методичні рекомендації щодо створення дистанційного курсу навчальної дисципліни. – URL: https://www.sspu.edu.ua/images/2020/doc/13/metodichni_rekomendaciyi_do_stvorennya_distanciynogo_kursu_dc0dc.pdf
2. Сумський державний педагогічний університет імені А.С. Макаренка. Офіційний сайт. URL: <https://www.sspu.edu.ua/universitytet/edusci/tekhnohohii-dystantsiinoho-navchannia>
3. Hedzyk A., Pohoda O., Herman V., Sydorenko O., Klochko O. Prospects for the development of distance education in Ukraine: Methodological aspect. *Revista Eduweb*. 2023. 17(1), 62–75. URL: <https://doi.org/10.46502/issn.1856-7576/2023.17.01.7https://revistaeduweb.org/check/17-1/7-62-75.pdf>

DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-404-7-54>

TERM FORMATION IN ENGLISH AND WAYS OF INTEGRATING TERMINOLOGY INTO THE LEARNING PROCESS IN FOREIGN LANGUAGE TEACHING AT HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS

ТЕРМІНОТВОРЕННЯ В АНГЛІЙСЬКІЙ МОВІ ТА СПОСОБИ ІНТЕГРАЦІЇ ТЕРМІНОЛОГІЇ В НАВЧАЛЬНИЙ ПРОЦЕС ПРИ ВИКЛАДАННІ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Karmazina K. B.

*Teacher at the Department
of foreign languages
Central Ukrainian National
Technical University
Kropyvnytskyi, Ukraine*

Karmazina K. B.

*викладач кафедри іноземних мов
Центральноукраїнський
національний технічний університет
м. Кропивницький, Україна*

Лексична система мови значною мірою залежить від термінів, що є ключовою частиною її лексичної структури. Визначення терміну може бути складним, а різні дослідники можуть давати різні трактування цього поняття. Зазвичай визначення терміну базується на його характеристиках, таких як стислість, однозначність, простота, системність та інші.